

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és csütörtökön.
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a késiratok címenzők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

Vidéki kultúrközpontok.

Egyetemet kérnek a magyar városok metropolisai. Mert kultúra, igazi, fejlett, nemzeti erőttől duzzadó kultúra nincsen a vidéken. Ami kultúra van, az Budapesten van. Évtizedek óta csak a fővárost tömjük vele, Esendő, gyöngye nemzet vagyunk, a törzsünk ösztövé, a végeink vékonyak, csak a gyomrun: nyúlt meg irgalmatlanul nagyra. És most nem győzzük vérrelzsírral, de azért az utolsó csöppekkel is őt etetjük. Így van nekünk, szegény magyaroknak, egy csudálatos pompájú világ városunk, de nemzeti fővárosunk nincsen. Pedig ez kellene leginkább, hogy lenne vigyázó bástyája a nemzeti érzésnek, gyűjtő tábora a magyar erőnek.

Es kellene emez egy nagy közeppont mellett legalább még öt-hat a perifériákon. Nincsen olyan bolond hadvezér a világon, aki egy várba gyűjtené a hadseregét. Az állami élet küzdelme is olyan, hogy csak veszedelem eredhet belőle, ha egy erős-

ségre támaszkodik. Minden nagy nemzet úgy irányította a fejlődését, hogy erejét nem egy ponton tömörítette össze, hanem okos mérlegeléssel elosztotta. Azért található tudomány, irodalom, művészet, ipar és kereskedelem, azért lüktet igazi nemzeti és eleven társadalmi élet a német kisebb városokban is.

Nálunk még jelentéktelen kis pontok a vidéki városok. Csak a türekvéseikben figyelemreméltók, de jelentőségben, sajnos, nem sokat számitanak. Pedig hát az az erő, amely nagy nemzetet csinálhat ebből a kis nemzetből, ezekben a városokban van; de lekötötte, lefojtotta a közömböségünk és a tudatlanságunk, no meg az a mohó vágyakozásunk is, hogy legyen egy világ városunk töméntelen kávéházzal és töméntelen mozával.

Egyszerűen érthetetlen, micsoda beteges érzés kényszerítette az előbbi kormányokat erre a nemzetölő központosításra. — Mikor a világon a k egyetlen országa se követeli egy a létele és megmaradása miatt a decentralizációt, mint Magyaror-

szág. A históriának rejtett oku törvényei úgy intéztek, hogy a nemzetiségek szakadatlan láncolatával gyűrűzte körül ezt az országot. Vajjon ezek ellen hogyan védekezzünk, vagy ezeket magunknak hogyan hódítsuk meg, ha olyan messze esik tőlük a nemzet fővárosa, hogy hatásai odáig nem érhetnek? Az erdélyi végeken lakó oláhok, a Kárpátok alatt meghúzódó tótok, a déli részeken ólálkodó rácok, a szászok és a svábok vajjon hol szokjanak hozzá a magyar államiság eszméjéhez? Mert semmit, de semmit sem tettünk, hogy a nemzetiségeket nem az állam iensőbbsége lokán, de az élet nagy és kis érdekeivel magunkhoz fűzzük, hogy maga lássa be, hogy existenciájának az a legbiztosabb feltétele, ha a magyarsággal tart. Nem adunk nekik magyar papot, nem adunk nekik magyar iskolát.

Tűrjük, hogy nemzetiségi agitátorok a fogyatékos nemzetiségi kultúrával szédítsék szegény fejeiket és tűrjük, hogy nemzetiségi bankok és nemzeti intézmények testét-lelkét vásárolják meg a tudatlan oláhnak, rácznak

TÁRCA.

A csúf király története.

Volt egy király Arkádiában,
Ó volt a legrútább legény;
Rőt a haja, rőt a szakála,
S rajongott a nőkért szegény.
Lett légyen bár szőke vagy barna
Kicsi nő, szemébe kacagott —
A rőt király minden hatalma
Egyetlen egy nőn sem fogott.

Nem imponált a koronája,
Mert csúf, mert csúf, esúf volt nagyon.
És mélységes nagy bánatában
Nagyot gondolt egy szép napon.
Szent Vénusz Istenőhöz fordult,
Hörgött zokogva bús imát:
Oh szerelmenek Istenője,
Tégy velem. Tégy, tégy egy csodát!
És tón esodát a szép Istenő:
A rőt királyak szert adott.

S a nő, aki ivott e szerből,
Íránta lángra gyulladt.
Szerette forrón, tüzzel, hévvel
A rőt királyt, a csúf királyt
És Ófelsége minden éjjel
A mámor tengerére szállt.

Volt szeretője szőke, barna,
Volt barátője légiő,
Ki mindig csak csókot akarnz,
Ki tőle tudja: mi a jó.
De hej, mi sem tartán örökké,
Megártott a sok szerelem —
Szélhűdés érte Ófelséget
Egy búvés, nászos éjjelen.

Kádár László.

Csel.

(Házi jelenetek.
— Dorothy Hilton. —
ELSŐ JELENET.)

(Fiatal férj és felesége. — Elegáns szoba egy európai főváros egyik szállójában.)

As asszony: Igen, ismétlem, a házasság a legnagyobb hiba, amit egy asszony elkövethet. Szegény leány még megtetheti, de bolond az a vagyonos leány, aki férjhez megy.

A férj: Szóval te bolond voltál.

As asszony: Természetesen, mert pénzem dacára csak azért a kitudó szabadalomért mentem férjhez, hogy a nevemet megváltoztassam s kisasszony helyett asszonynak hívjanak.

A férj: E szempontból a házasság persze hogy tévedés s szerencsétlenségre ezt a lépést már nem lehet visszacsinálni. De lehetőleg jóvá teszem azzal, hogy ma elutazom s azután megy mindegyik arra, amerre akar. Ugyis sokszor mondtad, hogy szeretnél már úgy utazni, mint egy egyedül álló nő.

As asszony: Szép tőled. Táviratozok Mari nővéremnek s vele együtt megyek Párisba.

A férj: Remek eszme! Tanácsom, hogy a többi európai fővárosokat is látogasd meg s a kirakatokban tanulmányozd a divatot.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza
ellen szüntalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mintohgy értéketlen utazatokat is kínálnak, kérsen mindenképpen „Roche” eredeti csomagot.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj.)

Sirolin

Emeli az érzéket és a kedélyt, magabiztosítja a lelkét, vitalizáló, éjjeli izgatód.

„Roche”

Képzelt orvosi rendelre a gyógyszerhá-
ban. — Ár: évenkénti 4.—koron.

és egyéb fajtabelinek.

Mindez persze nem így volna, ha erős, gazdag kultúrában fejlett központok volnának a vidéken. Olyan központok, amelyek bőven rendelkezéneek mindamellett eszközökkel, amelyek az élet minden viszonylatában szükségesek. Ezekben a városokban jutna legnemesebb kialakulásához a magyar kultúra, a magyar nemzetnek ők volnának a legmegbízhatóbb erősségei a nemzetiségekkel szemben.

Meg kell nyitni végre az országba levezető csatornákat és ami fölösleges erő van a fővárosban, azt öntudatos irányítással a vidékre kell terelni. Meg kell teremteni a vidéki központokat és meg kell őket erősíteni, gazdaggá, hatalmassá kell tenni őket, amilyen gazdaggá és hatalmassá izmosítottuk a fővárost.

Nem kellene éppen az iskolákon kezdeni, mert vannak a kultúrának más segítő intézményei is. De mert itt Magyarországon mindent az államtól várnak és mert a kormány ugyanis a maga jószántából foglalkozik most a főiskolák gyarapításának eszméjével ám kezdjük hát az iskolával. Három egyetemet, vagy ötöt létesít-e a kormány, az nem fontos. Az a lényeges hogy öt vagy hat főiskolát tervez. Ezeket az iskolákat helyezétek el a vidék nagyobb városaiban. Ez iskoláknak az alapkövének nemcsak az iskola épül fel, de annak a vidéknek az empóriuma is, amely a nemzeti erők új gyűjtőmedenéjével fog szélesedni fejlődése során.

Aki az állami élet tökéletesítésének nagy gondolatával foglalkozik, az fel fogja ismerni azt az igazságot, hogy az erőnek egy helyen való összegyűjtése mozdulatlanságot és egészségtelen erjedést okoz.

As asszony: Helyes. Nagyon halás lesznek, ha nem kell magamat múzeumokban és komor palotákban végigvonszoinom, hogy a szellememet képezzem. Már a házasságunk előtt figyelmeztettek a tudatlanságomra s arra, hogy mennyire utalom a szellem és kedély kiművelését.

A férj: Ezentúl meglesz minden szükségtelen kintől kimélve. Eddig elég ostoba voltam föltenni, hogy az együtt utazásban örömeidet lelted. Neveléses is volna egymás terhére lenni, ha van módunk a különélésre. Különben, ha az éjszakai gyorsvonatot el akarom érni, nincs sok veszteni való időm. Szerencsére csak apróságokat pakoltam ki. (Visszavonul a másik szobába.)

As asszony: Félévi házasságunkban az első összekoccanás. Szegény édes fű, igazán borzasztó voltam hozzá. Kézs is vagyok neki megbocsátani, — ha ő teszi az első lépést.

(A férj ismét belép.)

A férj: Nincs veszteni való időm. Biztos vagy, hogy te is el fogsz tudni igazodni? Tehát Párisba megy. Tudni akarod, hogy én hova utazom?

As asszony: Igazán nem érdekel.

A férj: Igaz. Nagy ostobaság is ezt kérdezni. Istes valed!

(El. A másik szobából utáladat visznek ki.)

As asszony: Megvallom, Frank ért a detromfoláshor. Ha nem (szól a...)

Ujabb kapituláció. Tetszett hallani azt a lelkes rivalgást, mely a koalíciós sajtoberkekből fölhangzott? Annak szólt az údviadalom, hogy a delegációban a szellem megváltozott. A régi szellem, melynek helyébe új, magyarabb, nemzetibb szellem lépett. És aztán — lecsapott ránk a keserű meglepetés saskeselytűje Okolicsányi László delegátus indítványa képében. A derék kuruc himezés-namozás nélkül ajánlotta delegációs társaiuk, hogy a tisztí fizetések emelésének szükséges voltát mondják ki és utasítsák a hadügyminisztert, szerezzék meg a két kormány hozzájárulását a fizetésrendezéshez, melyről már a legközelebbi delegációnak tegyen konkrét javaslatot.

A kuruc szellem egy kissé ágaskodott ugyan Okolicsányi indítványa ellen, de azért a delegáció talált rá módot, hogy a régi politikai program látszatának megőrzésével beleljenjen a tisztí fizetések emelésébe.

Nem akarjuk azt mondani, hogy a katonatisztek anyagi helyzete valami nagyon rossz. A tisztí nyomorúságnak, a klasszikus cifra nyomorúságnak sok száze képe tárul elénk évről-évre és bizony szívesen elismerjük, hogy a katona tiszték sem tartoznak az állam legjobban és legbőkezűbben fizetett szolgálói közé.

Semmi kifogásunk sem lehet tehát az ellen hogy em emeljük föl a fizetésüket, ha helyzetükön okvetlenül segíteni kell. De hogy ezt a fizetésfölemelést éppen kuruc uraink szorgalmazták és hogy most szorgalmazták, egy kissé mégis furcsának tartjuk. Ezek az urak indítottak négy évvel ezelőtt harcot az osztrák armádia ellen és ők voltak azok, akik azt mondták, hogy a vezényleti nyelv megmagyarosítása nélkül egy rézgombot sem adnak az „ármádiának”. Ma szó nélkül, vita nélkül és magyarul vezényező nélkül alázasztis tisztelettel kések fölemelni a tiszték fizetését.

vagasabbnak és légyab szivűnek, semhogy magamra hagyjon egy idegen hotelben, halálra boszankodni. De így lefekszem s ha ismét megjelenik, adni fogom a meglepettet.

MASODIK JELENET.

(MÁS SZOBA, UGYANABBAN A HOTELBEN. A fiatal férj belép s egy horár a málhával követi. A málhát leteszi s el.)

A férj (körülnéz): Helyes, ott a sarokban a telefon. Szükségem lesz rá. Még állomban sem jutna eszembe, hogy egy idegen országban, egy nagy hotelben magára hagyjam. Egyébként nincs nagy kedvem föl Európát bebarangolni csak azért, hogy megbizonyítsam, hogy nélkülem mennyire nem tudna eligazodni. Tehát lássuk csak! Most a Kopenhágába menő éjjeli vonaton vagyok. (Még nézi az óráját.) Három óraja, hogy az én kis Walkürmet elhagytam. Most egy állomásra értünk, s fölhasználom az alkalmas hogy kis telességemtől még egyszer büszsüt vegyek.

(A telefonhoz megy s összeköttetést kér a felesége szobájával.)

Halló!... Te vagy az, Maud? Bocsság meg, hogy fölkeltem, de elfelejtettem megkérdezni, van-e elég pénzed? Most egy állomásom vagyok s vacsorálunk. Az idő ki van mérve. Kuldjek Kopenhágából egy csekket? El is felejtettem, hogy utazásom célját nem mondtam meg. Tehát Kopenhágába. Holnap

Es ma emelik föl. Egy nappal utóbb, hogy lapjaikban a delegációs szellem átalakulásáról zengenek éneket. Es ma, amikor még mindíg ama paktum likvidálásáról van szó. Annak a paktumnak likvidálásáról, amelyben állítólag a katonai terhek emelése tiltva van, sőt amelyben állítólag az összes katonai kérdések kikapcsolása volt biztosítva. Reméljük, hogy ezen eset után senki sincs már Magyarországon, aki a paktumnak ezt a részét félreismerné és ne tudná, hogy a katonai kérdések kikapcsolását úgy kell értelmezni, hogy a magyar követélesteről még csak szólni sem szabad, ellenben az osztrák katonák igényeinek föltétlenül eleget kell tenni.

Annyi bizonyos, hogy a föltétlen engedelmességnek költségesebb hívei nincsenek az a kerék világon, mint új szellemi kurucaink. Mert föl lehet elvi kifogást józan észszel nem lehet tenni az ellen hogy az állam szolgálatában állók fizetései a megnövekedett szükségletekkel összhangba hozasának, mégis éppen ezektől az uraktól várhatunk volna, hogy az állam tisztviselői közül első sorban azoknak sürgős igényeit elégítik ki, akik a legfontosabb kultúrunkat végzik és a kiknek szolgálata nem igényel olyan szédítően nagy áldozatokat, mint amiket éppen a katonaság igényel. A hadügyminiszter, alínck tárcájába évről-évre súlyos milliókat szórunk a többi államszükségletek és igényeknek legtöbbször lelkiismeretlen leszorításával, a maga költségetetésének régi kereteiben is megoldhatta volna a tisztí fizetések kérdését.

Meg kellett volna oldania, vagy ha nem akarta, fel kellett volna őt világosítani arról, hogy Magyarországon a tanítók csak garasokból élnek, a pénzügyi tisztviselők fizetése a legnyomorúságosabb, a bírák kuperognak és a legtöbb állami tisztviselő keserves gondokkal terhesen küzködi végig az

déiben megérkezünk. Most csöngetnek. Tehát el vagy pénzszel látva? Igen, igen, halalom. Függelenség a jelszó. Csak kölesönt akartam fölajánlani. Be kell szállni. Mit mondasz? Ó, nem, nem volt étvágyam. Isten valed!

(A kagiyót fölteszi. Heves csöngetés.)

Nem, nem drága leányom, csak csöngett, a mennyt tetszik. Természetesen ismét a gyorsvonaton vagyok.

(Czigarettára gyújt s leül egy karszékre.)

Észrevettem ugyan, hogy megjíedt, mikor Kopenhágáról beszéltem, de azért elég bátran viselte magát. Szegényke, mégis szép volt, hogy megkérdezte, hogy vacsoráztam-e. Mivel ma már nem szabad többé felhívom, legjobb ha aludni megyek.

(Visszavonul a szomszéd szobába.)

HARMADIK JELENET.

(Ugyanaz a szoba. A férj belép.)

A férj: Tezenkét óra. Most már föl hivatnom, megérkeztem a dán fővárosba.

(A telefonhoz megy.)

— Halló! (Szünet.) Halló!... Sohase bocssájtom meg neki, ha most kiment bevásárolni. Ily nyomorult délelőttem még soha életemben nem volt.

Ah, te vagy, Maud? Igen, megint én vagyok. Az utazás nem volt rossz, csak sokan voltak a vonaton. De nem ezért szoltottalak hanem: hogy vagy? De még ezért

életet. Meg kellett volna értetni vele, hogy amilyen mértékben igaz az, hogy az állam biztonsága és békeje a helyes szervezett és megelégedett hadseregtől függ, éppen olyan mértékben függ élete, fejlődése, jövője a megelégedett többi tisztviselői is.

Am az új szellem delegációban nem akadt ember, aki a borzasztó követelések elibe mert volna állani, aki komolyan hivatkozni mert volna akár a paktumra, akár arra, hogy először és sürgősen az állam többi hivatalnokainak sorsán kell segíteni és csak aztán kerültek a sor azokra, akiknek mestersége amúgy is minden pénzt megemészt.

A kurucok ismét megcalták a nemzetet. Számos gyászos kapitulációk sorába egy újabb, keserves vereséget kell beiktatniuk. Vajjon az idők végéig fogják-e puffolni őket? És vajjon meddig bírja ezt ki a nemzet?

Mit nem szabad lefoglalni?

A végrehajtási törvény módosítása bizonyára a népszerűbb kérdések közé tartozik ebben a pénztelen, kiuszorított országban. Hányan átkozzák a törvény kegyetlen szigorát, a mely igazságtalanul exzisztenciáikat roppantott össze, családokat tett tönkre. Hányan vesztették el kis ingatlanaikat, szegényes hajlékukat, a nélkül, hogy bárkinek is egy fillérrel tartoztak volna! Ridegen a végrehajtási törvényre utított a hitelező és követelte az ártatlan „árstulajdonos” pénzt, házat, földjét is. Így vergődtek hatalomra az uszorsórok, a kiknek véres karmai mind mélyebbre vágódnak a közadósok húsába.

Annak idején ismertettük a végrehajtási törvény novelláját, a melyen most a következő főbb változtatásokat tették:

Kivétetnek a végrehajtás alól:

- 1. A háztartásban szükséges lakás, bútorok, konyhaszerek, edények, főző- és evőeszközök, tűzhelyek, ruházatok és tárgyak, a betegség, vagy fogyatkozás oká-

ból szükséges gyógy- és egyéb szerek. Kisiparosoknak, kézműveseknek, ipari és gyári munkásoknak, napszámosoknak, keresetűk szeres z a m a i, eszközei, stárótvén korona értékű anyagszerei, egy hónapi időtartama szükséges élelmi-, tüzelő- és világítószerek, ezek hiányában a beszerzésükhöz szükséges készpénz és egy negyed év l a k b é r.

A gazdaságban nem lehet lefoglalni egy tehent, vagy négy juhot, vagy négy kecskét, s ezek részére egy félévi takarmányt. A kiszagdnál 12 katasztrális hold szántóföld műveléséhez szükséges vetőmagot, igavonó jószágot, gazdasági eszközt, vetőmag hiányában a megfelelő készpénzt.

Kivétetnek a foglalás alól a tisztviselőknek hivatalnokoknak, tanároknak, tanítóknak, orvosoknak, mérnököknek, íróknak, művészeknek stb. hivatásuk gyakorlásához tartozó könyvei, iratai, műszerei.

Tisztviselők fizetésének es a k e g y h a r m a d a, de azis akképen foglalható le, hogy legalább 2000 korona ériatletlenül maradjon. Ez a létminimum a nyugdíjasoknál úgy a magánhivatalnokoknál megkésztés z k o r o n á b a n v a n megállapítva. Azoknak, akik napszám, vagy hétszám szerint fizetettek, munkabérei csak napi négy koronát meghaladó részükben foglalhatók le. Özevgyek nyugdíja és kegydíja, ugyszintén az árvák nevelési járuléka l e n e m f o g l a l h a t ó.

A novellának eme rendelkezései között több olyan van, a melyet a képviselőház igazságügyi bizottságának ülésén — a felszólalók indítványára — pótlólag iktattak a javaslatba. Kimondták tovább, hogy ingatlan-érveréseknél a bánatpénzt, a mely a kikiáltási árnak öt—húsz százaléka lehet, a bíróság állapítja meg. Pótlás az is, hogy házak árverésénél bármely végrehajtónak jogában lesz az ingatlanak bírói szakértők által való megbecsülését kérnie és az így megállapított becsérték a kikiáltási ár. Ez által megakadályozzák, hogy a végrehajtás alatt álló háztulaj-

donosok fiktív hábsérek alapján lehetetlen összege emeljék fel a kikiáltási árat.

Állandó visszavétel volt ingatlan-árveréseknél, hogy kiseretű parcellákra s t r ó m a m o k s z á r z e z r e k e t i g é r t e k s e z által az árverés folytatását megakadályozták. Ennek megelőzésére kimondotta a bizottság, hogy ha az árverési vevő a kikiáltási árnl magasabb ajánlatot tesz, tartozik a letett bánatpénzt a kikiáltási áron felül ajánlott ár arányában kiegészíteni. Ha ezt nem teszi, ígérte elcsik és az ingatlan vevője gyanánt az tekintendő, aki a közvetlenül alacsonyabb ígérte tette. Ezek a módosítások az árverési híónák közeli alkonyát jelentik.

Az adóreformról.

A szegedi kereskedelmi és iparkamara a napokban tartott teljes ülésén foglalkozott a Wekerle-féle adóreform javaslatokkal és állapította meg az adóreform ellen eszerevteleit.

Ugy tudjuk, hogy a szegedi iparkamara kerületében levő iparosok és kereskedők érdekek képviselői, — az ipartestületek és kereskedőgyekek nagy egyetelmiséggel bírálták meg a maguk hatáskörében ezeket a javaslatokat és ugyanolyan egyetelmű megdöbbsentéssel állapították meg, hogy a javaslatok éle az iparosok és kereskedők elleni irányul; bár — ez már a mi észrevételünk — a földbírtokos osztályt sem kimélii kevésbé a célbavett adóreformok.

Es nemcsak a szegedi kamara kerületében, de az egész országban, jöformán mindenütt azt állapították meg, hogy az adóreformjavaslatok a magyar iparost és a magyar kereskedőt magasabb adóval éleozzák megterhelni, mint amilyen adóval az osztrák iparos és az osztrák kereskedő val megterhelve.

Az osztrák iparos és az osztrák kereskedő ugyanis, a tiszta jövedelme után csak 3 százalékos kereseti adót fizet, holott az új javaslat szerint a magyar iparos és kereskedő kereseti adója 5 százalékos lenne. Ehhez járul az, hogy a magyar általános jövedelem adó progresszivitása is aránytalanul magasabb mint az osztrák skála.

sem, hanem eszembe jutott, hogy nem illik a szennyesünket nyilvánosan mosni. Ha tehát beleszemezel, kiegyenlíthetjük egymás közt szerencsétlen differenciáinkat. Ha akarsz, Grangeban lakhatsz, senkinek sem kell erről tudnia, s ott épp úgy elefelejthesz, mint mást, Termézetesen el fogok tűnni a színtérről. Mi tetszik? E fölött még nem határoztam, de valószínűleg Jones-hoz csatlakozom s expedíciójával Afrika belsejébe megyek. Egészégtelen? Valószínű, de ez mellékes. Mit mondasz? Hogy erővel szerencsétlenné akarlak tenni? O nem, nem hiszem magamnak asszal, hogy előtten ne lenne köznöyös, vajjon északarkai expedíciójogyok-e meg, vagy a trópusok alatt elcsenyvedek. Az idő letelt. Isten veled!

(Visszateszi a kagylót. Heves csöngetés.) Nem szívem. Csöngess csak, a mennyit tetszik. Menekülésem attól a bizonytalanságtól függ, a melyben tartalak. Kezembem vagy. Mindig megtalálhatlak, Szegény gyermek, megadja magát. Mintha kislé remegett volna a hangja, s azt hiszem, szokogást is hallottam. Négy óra felé ismét felhivom, mielőtt a hajóm elindulna. Hogy hova, még magam sem tudom.

NEGVEDIK JELENET.

(Ugyanaz a szoba, miat az elő jel-

netben: A fiatal asszony szomorúan ül a kandelalló mellett.)

Asszony: O, miért is születtem! A világ legjobb férjét öngyilkosságba kergettem. Mit akart volna különben mondani velem, mikor azt mondta, hogy halála esetén hol fogom megtalálni a végrendeletét. Tudom, hogy, nem is hallotta, mikorarra kértem, hogy térjen vissza. Szt szerettem volna tépni a központi kisasszonyt, mikor épp akkor bontotta azt az összekötést...

(Az ajtón kopogtatnak. A férj lép be.)

— O Frank, te vagy? (Feléje lépül, de hideg pillantásától hátrátartorodik.) Te... te visszajöttél? O Frank, hát mégis halottad?

A férj: Mit kellett volna meghallanom?

Asszony: Arra kértetek, hogy ne csatlakozzál ahhoz a borzasztó expedícióhoz, s azt mondtam, hogy nagyon aggódok miattad, hogy... nagyon szeretlek s borzasztóan vágyom utánad!

A férj: Hallottam ugyan ilyesmit, de azt hittem, rosszul vagyok összekötve. Nem tételestem föl, hogy az én feleségem panaszkodik azért, hogy halálosan fél egyedül egy idegen hotelben. S hogy meghal, ha vissza nem térek.

Asszony: De mégis visszatértél.

A férj: Vissza, mert az a halvány remény éltetett, hogy mégis...

Asszony: O Frank, ne nézz oly komoran rám. Ölelj meg. És bocsás meg, mert mióta elmentél, én voltam a föld legszomorúbb asszonya.

A férj: Szegény édes kicsikém, nem is hiszed, hogy mily nehéz volt téged elhagynom.

(Csókok s összefüggéstelen szerelmes szavak.)

Asszony: (később) De mond csak Frank, hogy tudtál oly gyorsan visszajönni?

A férj: (titokzatosan mosolyolva): Külön gyors alkalmatosságot használtam.

Asszony: Különvonatot?

A férj: Azt nem.

Asszony: De nagyon gyorsan kellett utaznod.

A férj: Ez alkalommal szárnyak álltak rendelkezésemre.

Asszony: Azt akarod mondani... ó Frank, mily édes vagy, pedig én mily utálatos voltam hozzád... azt akarod mondani, hogy a szerelem szárnyán jöttél?

A férj: Ugy van, kis feleségem. Gyorsan utazik, a ki a szerelem szárnyán utazik. (Megölelik egymást)

Már most azt mondják az iparosok és kereskedők, hogy az osztrák fejlet ipar és kereskedelem, mely a közös vámterületen egyébként is gazdag előnyöket élvez, a magyar kezdetleges és fejlődő ipar és kereskedelem felett, — az adóterheknek ilyen aránytalan megosztása mellett előnyösebb helyzetbe jut és a magyar ipar és kereskedelem most már még az adóterhek miatt nem lesz kevés kifejlődni.

Ezzel szemben áll az az ellenérvelés, hogy: hiszen eddig a harmadik osztályú kereseti adó nem öt százalékos, hanem 10 százalékos volt Magyarországon és ha most ezt 5 százalékra leszállítják, akkor kedvezőbb helyzet keletkezik mint eddig volt, — nincs tehát ok a zúgolódásra.

Igen ám, de a jövedelem bevallás eddig Magyarországon nem volt az inkvizitórius eljárásnak alávetve, hanem nagyon is tekintettel volt az adókövető bizottság arra, hogy az igazi tiszta jövedelem nem is volna igazságos udalpap, mert a 10 százalékos adó az adózófél vagyoni romlását idézné elő — és nagy általánosságban az volt az adókövetések eredménye, hogy a magyarországi 10 százalékos adó, végeredményében még sem volt magasabb, mint az osztrák 3 százalékos adó. Most azonban, ha az adóalap felkutatása ugyanazon szabályok szerint történik majd nálunk is mint Ausztriában, akkor az 5 százalékos adóküls nem ugyanazt az eredményt fogja adni, mint melyet a 3 százalékos osztrák adóküls ad.

A kereskedők és iparosok arra törekcsenek említegetni, hogy az új javaslatokban a kereseti adóküls úgy mint Ausztriában, Magyarországon is 3 százalékban legyen meghatározva.

Nagyon tévednek azonban a kereskedők és iparosok, ha ezt hiszik. hogy ezen cél elérésénél az ő igazi sérelmeik megszűnjenek. Tévednek pedig azért, mert az új reformjavaslat intenciój szerint, nincs abban semmi nehézség, hogy az adóküls 5 százalékról 3 százalékra leszállítsák. Hiszen a javaslat legelő cíjja az csupán, hogy Magyarországon kereseti adó minden 46 millió koronára legyen az államháztartás bevétele. Ha 5 százalékos adóküls mellett sem volna ez a bevétel elérhető, akkor az új törvényjavaslat elvont pótkivetésnek van helye. Ugyancsen elv alkalmazása mellett az adókülsöt, — ha tessék akár két százalékban is megállapíthatja a törvény.

A kereskedők és iparosok, a mi véleményünk szerint nem azon a nyomon haladnak észrevételeikkel, melyen saját érdekeik védelmére haladni akarnának, mert hiszen az igazi baj az, hogy az adóterhek megosztása aránytalan. Az a 46 millió korona nem oszlik meg igazságosan az adózottak között és ismerjük el, hogy ez a tehérmegosztás rendkívül nehéz és sohasem lesz arányos, mert nem lehet igazságos.

Az inkvizitórius jövedelem-puhatólást mi Magyarországon nem tartjuk alkalmasnak. Nálunk a finanszírozás és a spiondás még nagy társadalmi rendbontást és békéltetését idézne elő, de semmi esetre sem az volna ennek az eljárásnak a következménye, hogy az adóterhek cenzúrálagosabb elosztást nyer, hanem az, hogy a jövedelemtitkosítás legfránsitabb iskolája fejlődne ki és vagy az történne, hogy örökös pótkivetésekkel kellene zaklatni a közönséget, vagy az, hogy az adó aránytalan megosztása még az eddiginél is szembetűnőbb volna és igazságtalan adókövetések zaklatnak és elkieserítene az adózó polgárságot.

Mi azt hisszük, hogy célravezetőbb és okosabb volna, ha a kereskedők és iparosok törekvése arra irányulna, hogy a tehérmegosztás bizonyos elvek szerint arányosíttassék.

Tudjuk, hogy vannak bizonyos kereseti ágak, melyeknél a jövedelemtitkosítás teljesen lehetetlen. Például a mézárasmesterek, akik bizonyos mennyiségű marha levágatása után fizetik az adójukat. A hájosok a bérlok és még mások is, akikre néve igazán nagy igazságosság volt az, hogy ők a teljes tisztajövedelmük után voltak kénytelenek a horribilis magasságú tíz százalékos kereseti

adót megfizetni, holott tudták, látták, hogy mások viszont az igazi jövedelmüknél csak egy hányada után fizetik a tíz százalékos adót.

Ezeket az adózókat kellene megkülönböztetni amazoktól, akiknek kereseti viszonyaikat, igazi jövedelmüket még az inkvizitórius eljárás sem lesz képes pontosan kipuhatólni és az inkvizitórius eljárás mellőzését kellene szorgalmazni. Így aztán a rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján kellene kiszámolni azt, hogy az adóküls milyen legyen.

Lehet, hogyha a mai rendszer fentartása mellett a tíz százalékos adót megtartanánk, még kedvezőbb maradna a helyzet; mert, hogy a reform elveinek alkalmazása nem lesz kedvezőbb, az már is bizonyosnak látszik.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. Február 2.

— Készül az ipartörvény. Jól informált helyről tudtjuk, hogy az új ipartörvényjavaslat első főrése teljesen készen van és most vizsgálja fölül a tervezetet Szterényi államtitkár. A törvénytervezetnek eddig elkészült része, amely még a nyugati kultúrákban is megoldatlan ipari viszonyokat is szabályoz, a következő fejezetek és címek tartalmazza: I. rész. Az iparüzési jog megszerzése, Engedélyhez kötött iparok. Telep engedélyhez kötött iparok. Hazi és vándoripar. Az iparüzés gyakorlása. Vasári jog. Üzlet átruházás, fióktelepek. Végeladások. Különös határozmányok bizonyos engedélyhez nem kötött iparok gyakorlása tekintetében. — II. rész. Tanviszony. Munkaviszony. A kereskedelmi alkalmazottak, műszaki és magántisztviselők munkaviszonya. Munkarend. — III. rész. Munkaidő. Nők és 16 éven aluli gyermekek. Iparossgedékek, gyári munkások. — IV. rész. A testi épség és egészség védelme. Iparfelügyelet. — V. rész. Munkabővítés. E tervezet folytatása lesz a sztrájkjog szabályozása, még oly módon, hogy a munka szüntetési jog sérelme nélkül eleje vétessek az alaptalanul föidézett bérmozgalmaknak. A sztrájkjog rendezését követi az iparbírószágról szóló rész, amely teljesen megszünteti az eddigi iparhatóságoknak bíráshodási jogát és paritásos alapon munkaadókból és munkásokból szervezett autonóm testületekre ruhazza azt. A törvényjavaslatnak ezt a részét Pap Géza dr. készítette, az állami munkásbiztosítási hivatali kitűnő képzettségű osztálytanácsos bírāja. Az egész törvény körülbél e z e r szakaszból fog állani, amelynek közül hatszáz már elkészült. A tervezet kidolgozásának és beosztásának alapjait tizenöt vaskos kötetnyi gyűjtemény szolgál, amelynek anyagát a hazai ipari viszonyokból és jogesetekből merítették. A törvény életbe lépésével főszószának a jelenlegi ipar-estületek és hatalmas, széles jogkörrel rendelkező intézményekké szerveztetnek át.

— Lemondás, újválasztás. Hirt adunk róla ahny idején, hogy Andrassy Gyula gróf befügyminiszter, a törvényhatóságokhoz intézett egy körrendeletében rámutatva arra, hogy törvényhatósági tisztviselőknek helyi pénztintezetkél vagy részvénytársulatoknál való igazgatósági- vagy felügyelő bizottsági tagsága bizonyos esetekben az illető tisztviselők hivatalos állásával összeférhetetlen lehet — az ilyen állások elfoglalását a

törvényhatóság hozzájárulásától tette — viszszamendőleg is függővé olyanformán, hogy az ilyen törvényhatósági tisztviselőket e körülménynek a törvényhatóságuknak tudomására hozására utasította, hogy így a törvényhatóságoknak módjukban legyen határozni a föllött: összeférhetőknek tartják-e az adott esetben az állások bármelyikének elfoglalását és betöltését az illető köztisztviselő állásával. Vármegeyénkben a központon ez a miniszteri rendelet Cicatricis Lajos dr. alispánt és Nagy Sándor dr. főjegyzőt érdekelte, amennyiben az aispán felügyelő bizottsági elnöke, a főjegyző pedig felügyelő biz. tagja volt a rendelet vételekor a szentesi takarékpénztárnak. A vármegeye nevezett fő-tisztviselője a rendeletnek leérkezése után a pénztintezetnél viselt ezen állásokról lemondott. A lemondásra a szentesi takarékpénztár január 29-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Cicatricis Lajos dr. alispánt újabb a felügyelő bizottság elnökévé, Nagy Sándor dr. főjegyzőt pedig a felügyelő bizottság tagjává egyhangúlag megválasztván, a közgyűlés elhatározta, hogy e választás eredményét tudomásvétel végett Congrád vármegeye törvényhatósági bizottságnak bejelentni. A pénztintezést és a bejelentése valószínűleg a legközelebbi, februárius megyegyűlés elé kerül és minthogy a nevezett két megyei fő-tisztviselőre a kérdéses állások betöltése legtávolabb vonatkozásban sem lehet összeférhetetlen, nincs kétségünk az iránt, hogy a megyegyűlés a bejelentést észrevétel nélkül veszi tudomásul.

— A kivándorlás apadás. Fiumébbi jelentik, hogy a Cunard társaság, „Caronia” nevű gőzöse a napokban indult onnan vissza Amerikába. A hajón nagyon kevés útas van, alig egy-két kivándorló jelentkezett. A hajóval utazott el Náók Sándor gróf főmegeye kormányzó is, aki Alexandriába megy New-Yorkban, ami az utolsó hat esztendőben nem fordult elő egyszer sem, megcseset a mult héten. Mindössze háromszázhatvanheten érkeztek Magyarországból az ottani kikötőbe és a hetekben még kisebb lesz a bevándorlók száma. Ez a jelenség örömdetes bizonyítja a kivándorlási láz megszűnésének.

— Szentes térképe. Igen szép és értékes munka készült és került sokszorosításra a város könyvtáros gépén, a város mérnök hivatalában: Szentes város háttérületének térképe az utca vonalakkal és házömbökökkel, úgy hogy a térképen minden egyes háztelkenél nem csupán az utca, hanem a házszám is tisztán, olvashatóan van a térképen kitüntetve. A megfelelő nagyságterjedelmű térképet Szvaton József városi műszaki segéd készítette és az két városnak a közpénztárban lefizetése ellen bárki által megszerzhető. Ajánlatos e szép és értékes térkép megszerzése különösen azoknak, akik házszám szerint akarnak akár körlevelet, vagy más értesítést szétküldeni, mert a térkép minden tekintetben tiszta áttehető adja a város utcahálózatának és új házszámzásának.

— A szegedi kamara az adóreform ellen. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a január 30-án tartott teljesen ülésében, első-sorban az új adóreform-javaslatokkal foglalkozott és kimondotta, hogy ezeknek változatlan törvényerőre való emelkedése a magyar ipar és kereskedelem fejlődését gyökevényesen támadja meg. Ez okból széleskörű akció indítást határozta el a kamara a sérel-

— **Intézkedések megváltoztatása érdekében.** — Így a többek közt az arányos adóztatás biztosítása, az önadóztatás nagy elvének keresztülvitele céljából sürgeti a kamara, hogy úgy az adókövetésnél, mint a fölszólamlásnál és a házadó körzetek beosztásánál működő bizottságokban a törvényes érdekképviseletek választottai foglaljanak helyet. Sürgeti a kamara, hogy úgy a mezőgazdasági mellék-
iparágak, mint a börtönök, fegyházak ipar-
mehelyei, ha versenyközvetítő vállalatokként lépnek fel, kereseti adó fizetése alá tartozzanak. Az adókulcs ne legyen magasabb 3 százaléknál. Az elavult minimális tételek is csak ilyen kulcs mellett alkalmazhatók esetleg. — A vállomások kihagyandó az álló és forgó tőke nagyságának beállása. Az adókövetés három évre történjék. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adóját is az adókövető bizottság vessen ki. A nyers jövedelemből levonhatók legyenek az egyenes adók, illetékek, jótékony adományok, már megadózottatott jutalmak. — A szövetségek is ha eszkomptálnak, adókötelesek legyenek. A 15 százalékos adó alól felmentesse a pénzügyminiszter a 8 százalékos fölül dolgozó pénzügyintézeteket is súlyos pénzügyi viszonyok esetén. A részvénytársaságok és szövetkezetek a jövődelmi adó tekintetében egyenlő elbánásban részesüljenek. A jövedelmi adónál együttes megadóztatás alá csak a féj és feleség együttes jövedelme essék. — Az egyenes adó, illetékek a jövedelmi adónál is levonhatók legyenek. Az ideiglenes adómentesség a jövedelmi adónál is figyelembe vették. A gyermekek száma, betegség és egyéb a keresetet gátló körülmények figyelembe vettessenek. — A köztisztviselők és magán tisztviselők között adózás tekintetében különbség ne tétessék. — Az adótételek progresszivitása ne legyen gyorsabb, mint Ausztriában. Különösen a túlzásba vitt ellenőrző rendszabályok az egész vonalon elhagyásának, illetve enyhíthetessenek. Az adómentes létminimum 200 korona legyen. Ha valamely adómentes kontingenst meghaladja, úgy a többlet ennek az adómentes csökkenté ére fordítandó.

— **Az egyforintos ezüstpénzek bevonása.** — Az Osztrák-magyar bank utasította összes pénztárát, hogy fizetéseiket ezüsten kizárólag egy- és ötkoronás pénzdarabokban teljesítsék és az egyforintos ezüstpénzeket tartsák vissza. Ennek az intézkedésnek kizárólag október célja van. Mert míg a falvakban egészen szépen hozzászoknak a koronaszámításhoz, addig a városokban a kereskedők még mindig forintokban és krajcárokból számítanak. Az eddigi összes figyelmeztetések és utasítások eredménytelenek maradtak. Most a forintosoknak a forgalomból való kivonása által akarnak a helyzetet segíteni. A bank elegendő mennyiségű egy- és ötkoronásokkal rendelkezik, hogy a forintokat pótolni tudja.

— **Gazdabál.** A csongrádmezei gazdasági egyesület fiatal gazdájának által, az egyesületi könyvtár alapja javára rendezett táncvigalom, mely az éjjel zajlott le a színházteremben, mindenben bevállalta a hozzáfűzött reményeket. és tényleg a farsangi évad leglátogatottabb bálja volt. Sokhol táncmulatság annyi szép leány, szép asszony nincsen jövedőly, mint a gazdabalon és festelnek jövedőlyében is túltessék az a mulatság mindég, töltött ezáltal is minden farsangi vigasságunkon. A nagy, tágas terem most is teljesen megtelt táncos parokkal. úgy, hogy a mamák bizony egészen az oszloppal alá szorultak a körülállított padokon és a tüz-

vérű fiatalsg kitaró jókedvvel, fáradhatatlanul fáncolt be a masnapi reggelbe. Akik ott voltak, egy kellemesen, kedélyesen eltöltött éjjeli mulatság emlékével tavoztak el.

— **Kivándorlás beállítás.** A belügyminisztertől a napokban rendelet ment szét az összes törvényhatóságokhoz, melyben a miniszter a Kanadába való kivándorlást betiltja. Érdekes a miniszteri rendelet indokolása, mely szerint azért tiltja meg a kivándorlást, mert a kanadai kormány az oda való bevándorlást tiltotta meg. Ha ez nem történik: a miniszternek, a szabad költözködési jog korlátozása törvénybe ütközvén — nem lett volna módjában sem ezt a rendeletet kibocsátani. Így kötelessége volt erre a körülményre az érdekeltek figyelmét felhívni.

— **Elhalasztott felolvasás.** A reformátuskör elnöksége értesíti az érdeklődőket, hogy az országos vásárra való tekintettel a mai napon sem a közpomban, sem a felsőpárton nem tartja meg a szokásos vasárnapi felolvasásokat.

— **A tudóvészeseket gyógyító szentesi telep** alapja J. Gulyás P. P. Pap Etelka kisasszony által kiadott tervezett albumra, a lapunkban múlt vasárnap közölt csongrádi kimutatáson fölü, ugyancsak Csongrádon B. Ö. Antal dr. járási orvos által közölt íven előfizetési díjban 111 korona folyt be, mely összeget a nevezett járási orvos az album kiadójának, Gulyás P. P. Pap Etelka kisasszonynak kezéhez juttatta el. Csongrádról ezek szerint a szegény sorsú csongrádmezei tudóvészeseket szentesi telepe javára az albumra szóló előfizetési díjakban 314 korona, adományokban 229 korona folyt be és így — szegyzenszere — Csongrád ezen a téren lefűzte Szenteset.

— **Hangverseny.** „A Szentesi Daloskőr” február 8-iki hangversenye, az idei farsang legfestelenebb mulatságának ígérkezik. Az érdeklődés minden felől igen nagy — a mi a gondosan összeállított műsornak egyrészt, — de másrészt a „Daloskőr” által rendezett hasonló családi jellegű mulatság sikerének tulajdonítható. — A Daloskőr felkéri azokat, kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak — sziveskedjenek e célból bármelyik daloskőri taghoz fordulni.

— **Betűró csemete.** O. L. h. Janos, 13 éves csongrádi cigánygyerek még a nyáron betűrt Pesti Jozsef házába és a szerk. nyek felfeszítése után 68 koronát lopott el az asszonytól. A napokban vonta ezért felelősségre a fiút a szegedi törvényszék. És ökö: a bírák azt kérdezték tőle, mit csinált a pénzzel? — minden lelkiismereti furdalás nélkül bevallotta, hetykén felelte, hogy ő azt bizony a szép lányokra költötte el. A tolvajcsemetét a bírák 15 napi elzárásra ítélték el.

— **Áthelyezett méntelep-parancsnok.** D. Ö. r. m. n. Ágoston kapitányt, a dorozsmai méntelep parancsokat, hasonló minőségben áthelyezték Bajára.

— **Országos vásár.** Téli országos vásárunk tegnap vette kezdetét a jóságvasárral, amelyre szarvasmarhákban is, de még inkább sertésekben igen nagy volt a felhajtás. Vevő azonban annál kevesebb jött a vásárra s a vételkedv se volt nagy, úgy hogy vágni való szarvasmarha — megfelelő súlyt elérre leszámítva, kilonként 60 fillérével, jobb minőségű 64 fillérével, teljesen hízott jószág, amiből azonban nagyon kevés volt, 70 fillérével került eladásra. Dacára a sertéspiacunk hosszan tartott előző zselatának, a sertések ára sem emelkedett, bár ebben mégis nagyobb volt a kereslet, mint szarvasmarhában.

— **Mindnyájunknak kell néha egy erősítőszert,** mert a folytonos munka a farszto. Kiűnő erőitől szernek bizonyult „Scott-féle Emulsió” mely (őleg csuamajolajból áll, csakhogy igen jó ízű és a legyengébb gyomor is könnyen emésztheti. A

Scott-féle Emulsió minden gyógyszer-tárba kapható.

Eljegyzési Lakodalmi Damast Eolienne **Selyem**

Megrendelések bármely nyelven intézendők: enfabrik. Henneberg in Zürich. (2.)

Fogzásban lévő gyermekeknek.

valóságos megkönnyebbülés a SCOTT-féle Emulsió, mert elősegíti az étvágyat, erőt s egészségét ad s a fogak erősen és féhéren bujnak ki. A

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle mádszer vedjéget — halaszt — kérjük figyelembe venni.

oly józú és édes, hogy a gyermekek örömmel, előszeretettel veszik; szabályozza az emésztést, csillapítja az idegeket, miáltal a szülőknek, valamint a gyermekeknek nyugodalmas, háborítatlan éjszakát biztosít. X. 4.—1.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszer-tárakban.

Nyilvános nyugta és köszönet.

A református kör és a református ének-
kar január 26-iki hangversenyén feűfizetett:
Dr. Molnar Jenő ország. képviselő úr 50 koronát, Zsoldos Ferencz úr 20 koronát, Dr. Kelemen Béla főispán úr, Dr. Szeder Ferencz Janos úr és Bakai Ambrusz 10—10 koronát, Szabó Mihály úr Vecseri Miklós úr, Zsoldos Elek, özv. Nagy Imréné úrnő Dr. László Endre úr Balog Janos úr Zolnay Károly úr Halász A. úr Budapestről 5—5 koronát, Kirbauer A. úr Bécsebl és Eidenmüller Jakab úr 4—4 koronát, Hódy Ferenc úr Hmvasárhelyről 3 koronát, Vajda Bálint úr, Csurai Mihály úr, id. Papp László úr, Molnai Bálint úr, Berezei Karolyné úrnő, Dr. Fejyveti Adolf úr, Samuel Béla úr, Kiss László úr Orosházáról és Sima László úr 2—2 koronát. Stark Nándor úr N. N. Pálkök Imre úr Nyíri Sándor úr 1—1 koronát, Nagy Imre úr 40 fillért. Összesen 173 korona 40 fillért. Fogadják a fentnevezett jószívű adakozók ez utón is a rendezőség halis köszönetét.

Irodalom.

A „Vasárnap Ujság” február 2-iki száma Koburg főúp herceg gömöri vadászatairól közöl nagyobb közleményt, számos érdekes képpel. Szépirodalmi olvasmányok: Endődi Sándor és Balla Ignác verse, Rakosi Vik tor regénye, Ady Erdő ebesztése, Fogazaro regénye. Egyéb közlemények: czikk a mesterséges gyémántról, Egresy Akos személyes visszaemlékezése Garibaldira, képek a párisi Louvre Apollóteremről, a polai tengeri hadgyakorlatokról, az obudai választásról s a Ganzgyar égeséről, tárcacikk a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet Könyvtételek s egylet, Sakjáték, Képtalány Egyveleg stb. Vasárnap Ujság előfizetési ára negydedre négy korona, a „Viagrkronika” val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnap Ujság” kiadóváltalában (Budapest. IV., Egyetem u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb újság a magyar nép számára félre két korona 40 fillér.

Nyilttér^o

KALOGÉN

BRAZAY SÖSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB

Felolvaszerkesztő: BÄNFALVI LAJOS.
Kiadótulajdonos „Szentés és Vidék” könyvnyomda.

Meghívás.

A „Szentés-Vidéki

takarékpénztár“

1908. évi február hó 8-án délelött 9 órakor,
saját házban

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel
meghívotnak.

TARGYSOROZAT:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére
két részvényes tag megválasztása.

2. Mérleg előterjesztése. Igazga-
tóság és felügyelő-bizottság jelentése.
A tiszta jövedelem felosztása és az
osztalék kifizetési határidőnek megál-
lapítása.

3. Igazgatóság és felügyelő-bi-
zottság részére a felmentvény meg-
adása.

4. Igazgatósági javaslat oszta-
lék tartalék alap rendszeresítés s ez
irányban az alapszabályok kiegészi-
tése iránt.

5. Az alapszabályok 27 §-nak 8.
pontja értelmében netán benyújtott in-
dítványok tárgyalása.

Szentés, 1908. január 11-én.

Fekete Márton,

kir. tan. elnök.

JEGYZET A mérleg — a részleteket fel-
tűntető mellékletekkel együtt az igazgatósági és fel-
ügyelő bizottsági jelentések — az intézet hivatalos
helyiségében a közgyűlés napjáig a részvényesek
számára közszemlére vannak kitéve.

Az alapszabályok 34 §-a értelmében a szavazni
kívánó részvényes a szavazáshoz szükséges igazol-
ványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet
hivatalos helyiségében átvetheti — ha magát a köz-
gyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal saját nevére
írott részvényével igazolta.

13. számú szelvények február 10-től kez-
dőddőleg intézetünk pénztáránál, valamint Bu-
dapestben a „Magyar országos központi ta-
karékpénztár”-nál váltatnak be.

Dáni Imrének

Nagyonomáson lévő földjei a rajta lévő
épületekkel együtt (a műúthos 200 méterre)

eladó.

Értekezni lehet I. kerület kurucpartii
útca 74 szám alatt. 3—1.

A körös-tisza-marosi ármentesítő és
belvízszab. társulat főigazgatójától.

2417 1907.

Pályázati hirdetemény.

A körös-tisza-marosi ár-
mentesítő és belvízszabá-
lyozó társulatnál elhalálozás
folytán megüresedett s évi 2800 ko-
rona törzsfizetéssel, 400 korona lakbér-
rel, a törzsfizetés 50 %-ig emelked-
hető s a nyugdíj igénybe is beszámít-
tandó 10% ötöd éves korpótlékkal,
10 évi szolgálat után fokozatosan emel-
kedő nyugdíjjogosultsággal rendszere-
sített társulati főszámvetői
állásra — mely a társulat központi
választmánya által választás útján töl-
tetik be — pályázatot hirdetek.

Megjegyzem, hogy a most meg-
hirdetett törzsfizetés a társulati köz-
gyűlés 1907. évi 7. számú határozata
folytán a folyamatban levő kataszteri
pótlíquidáció lebonyolítása után 3200
koronára fog emeltetni.

A pályázni kívánók, családi álla-
potukat és életkorukat feltűntető any-
könyvi kivonattal, — tanálmányaikat
igazolóló bizonyítványokkal, — továbbá
eddiggi alkalmaztatásukat tanúsító ok-
mányaikkal felszerelt pályázati kérvé-
nyeiket folyó évi február hó 29-ik
napjáig, mint záros határidőig, a társu-
lati főigazgatóságnál, Szentésen ad-
hatják be. Az ezen határidőn túl be-
érkező kérvények nem fognak figye-
lembe vétetni.

Szentés, 1908. január 24.

3—2

Fekete Márton

kir. tanácsos
főigazgató.

Értesítés.

A n. é. közönség szives tudomására
adom, hogy az elismert jó

HÁZIKENYÉR

árát, a mai naptól kezdve két

fillérrel leszállítottam

fehér kenyér 15 krajcár

fél barna kenyér 14 kr.

A liszt árak is tetemesen olcsób-
bak. Szives pártfogásukat továbbra is
kéri. tisztelettel:

POLITZER F.

1—1. Gémes-féle kenyér sütőde.

Kiadó lakás

Szeder Jánosnak ötbrendbeli há-
zai vannak i. é. apr. 24 től kiadóik.
Értekezni ez iránt a tulajdonos-
sal. 10—2

Vidéken,

egy jó forgalmú vegyes kereskedés árúval
és berendezéssel együtt, haláleset miatt azon-
nal eladó.

Cím a kiadó hivatalban.

2—2

Rendszeres takarékossg.

Értesítés.

A Hódmezővásárhelyi Népbank-
nál H.-M.-vásárhelyen heti 1 korona
befizetés és csekély pótdíj ellenében

1000 azaz egyezer koronát,

biztosíthat magának minden 20 és 60
év közötti ember, aki az intézetnek
ujjonnan szervezett takarékossg. biztositási
osztályába előzetes orvosi vizsgálat
alapján tagul belép. A befizetések he-
tenként teljesítendő, az intézet által
takarékbetétként kezeltetnek és 4
százalékkal kamatoztatnak.

E befizetések bármikor felmond-
hatók, a mely esetben az erre vonat-
kozó szabályzatok értelmében a tel-
jesített befizetések vissza fizet-
tetnek.

A mennyiben a heti befizetéseit
15 éven át pontosan teljesíti a 15-ik
év végén minden **1 korona heti
betét után 1000 azaz egy-
ezer koronát kap.**

Ha pedig a befizető 15 éven be-
lül bármikor elhal az esetben tör-
vényes örökösei, vagy az általa előre
kijelölt kedvezményezett kap

**1 korona hsti betét után 1000,
azaz Egyezer koronát.**

Részletes felvilágosítást ad és tag
felvételt eszközöl helyben:

CSILLAG JÓZSEF

„Dordrecht“ életbiztosító társa-
ság főügynöksége, Kosuth-útca, Dr.
Reis ház.

Minden háztartásnak

SINGER

VARRÓGÉP 2—2.

a leghasznosabb ajándék.

Azon üzletek,
melyekben
SINGER
varrógépek
árusítatnak,

mindannyian
ezen cégről
ismerhetők
fel.

SINGER Co.

varrógép részvény-társ.

SZENTÉSEN:

KOSSUTH LAJOS-ÚTCZA 142.

LEOPOLD GYULA

6. hírdővel iratásig átlat Budapest, Erzsébet-körút 41. Budapesti kávéház.

GARVENS-SZIVATTYUK

rendkívül olcsók,
csak elsőrendű minőség.

Kérjen határozottan!

Garvens-szivattyut

Garvens-művek, WIEN XX/2.

Levelezés magyarul és németül. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Tyukszemet, borkoményedést azonnal eltávolít a Kaiser-féle

TYUKSZEMHALÁL

ára 70 fillér.

A legjobb és legerősebb sóborszesz az

ERŐ SÓBORSZESZ

ára 2 K, 1 K és 30 fillér.

Postán szállítja utánvétl mellett a

KOSMOS

vegyszertár és kozmetikai laboratórium.

GYÖR, BAROSS-UT.

Csomoeg-konzervek

BARTA-féle erdei gyümölcslevek, zselék, szörpök, gomba-, bus- és főzelék-konzervek, nemes borvichák, — legújabb minőségben szállít — a legkisebb háztartások részére is.

Felkai Konzervgyár, Barta József

Felka (Csomoegye). — Kérjen árjegyzéket!

BÉLHURUT

(hasmenés), gombócokra legjobb gyógyszer a BARTA-féle fekete áfonya-gyógybör, kapható gyógyszerüzletekben, 5 üveges 3 K-ért, bérmentve szállít a legkisebb háztartások részére is.

TOKAJI CHINA-VASBOR.

Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért.

Kia üveg ára 8-20 kor. Nagy üveg 6 kor. Kapható gyógyszerüzletekben, Postán küldi: **KORONA-GYÓGSZERTÁR** Budapest, Kálvin-ter.

PLATSCHKEK VILMOS

ellásmert legolcsóbb, legazondább

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

fényképezési és festészeti műtermében

BUDAPEST, VI., RÁKÓCZY-ÚT 30.

készülnek csak elsőrendű művészes kivitelben fényképnagyítások, aquarell- és olajfestmények. Másolatok selgema, borsónyira, fára, elefantsontra stb. Gross, fűggeték, tü stb., apró üvegfestményekkel. Porcellánba égetett fényképek sírkövekre stb. Miről küldjek ingyen és bérmentve árjegyzéket?

DIGESTOL GLÜCK

leglelkéletesebb emésztőpor

Dobozos 2 kor.

Postán szállít kiadás „FEHER GALAMB” Gyógyszertár BUDAPEST, HUNGÁRIA-KÖRÚT 93 Kapható minden gyógyszerüzletben és drogeriában.

Meglepi haladás!

FICHTENIN

a legújabb, szabadalmilag védett szar, mely mindenfajta fegyér a lakásban ép egy, mint mindennemű hernyóé, vérség és levételtől és egyéb kór- és vételemben kártékony állatkákat és azok petéit azonnal megöli.

Legnagyobb előző szaranyag és darabos ellen. Használati utasítás szeriel való eljárás mellett biztosítjuk a fichtenin eredményét.

Vesetéképviselő Magyarországon részére:

DIAMANT és VADAS

Budapest, VII., Damjanich-u. 36. — Telefon 21-51.

BOGDÁNY

szerencseje paratlan!

Vásároljunk osztály sorsjegyet csakis

BOGDÁNY S.

lovári sorsjegyiroda r-1-nál

BUDAPEST, KÁROLY KÖRÚT 20.

Dr. KOVÁCS KÉZPASZTÁJA

8 nap alatt bíróság hat. — Tégelye K 1-20 —

Dr. KOVÁCS gyógyszerár

Budapest, Gyár-utca 17.

„Tollat-titkok” ingyen.

Ha fáj a feje használjon azonnal

Beretvás - MIGRAIN - pasztillát,

1 doboz 1 kor. 20 fillér. — Minden gyógyszerüzletben és drogeriában kapható.

Főraktár **BEREVÁS TAMÁS** gyógyszerész KISPEST, Rákóczi-utca 2.

Ingyen postai szállíték 8 doboz rendelésnél.

PARIS

Szállodás: Gimon Pál

Budapest, VI., Váci-körút 118. sz. 100 szoba 240 K-ért feljebb. Műveltségű és világvivátsággal szerelt vendégek, elegáns kávéház, étterem, Villamos vasút megállóhely az órára pályaudvar és háuk felé.

Melyik vendéglőben étkezik Budapesten?

Schuller Kaszinó-éttermében

VI., ANDRÁSSY-ÚT 39. sz.

Elsőrendű konyha! Naponta zene-csillái!

Dr. KOVÁCS J.

homopatiai rendelő-intézet

14511 betegségekben szenvedők számára

Budapest, Váci-körút 18. sz.

KATZER

szórómedvet elszórva az az ország világon át vannak terjedve.

Első és legnagyobb gyártó.

Eladó olajgyár.

Olajgyár, négy szobás lakóházzal, a tulajdonos betegsége miatt, kedvező feltételek mellett, a gyári berendezéssel vagy anélkül, tehát esetleg a ház külön is eladó. — Közvetítők díjazatnak.

Értekezhetni özv. Freund Lajosné tulajdonossal. 5-3.

Eladó ház.

III. kerület Páva-útca 13. szám (Hungerleider féle) ház szabad kézből eladó. Ugyanott 1 mosdó tükörrel és egy nagy kerek asztal is eladó. Értekezni lehet Pollátsek Mór baromfi kereskedőnél Andrassy-útca 6. szám.

468-1908.

Hirdetmény.

Szentes város szolgálatában álló rendőrök, mezőőrök és szolgák 1908. évi ruházati felszerelésének biztosítására zárt versenytárgyalás tartatik.

Ennélfogva felhivom mindazon önálló iparosokat, kik a ruházat szállítását elnyerni akarják, hogy 1. korán bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat 1908 évi Február 24 napjának d. e. 10 órájáig a városi tanács-hoz címzetten, a központi iktató hitatalba adják be. — Ruházat szállítására beadott ajánlathoz 300 korona-kézpénz, — csizma szükséglet szállítására beadott ajánlatokhoz 200 korona kézpénz ovadék csatolandó

Részletes feltételek és szükséges kimutatás válaszbélyeg ellenében a gazdasági tanácsnoki hivatalban kapható.

Ajánlatot csakis a gazdasági tanácsnoki hivatalban ingyen beszerezhető ajánlati iven lehet tenni.

Szentes, 1908 évi Január hó 9-én.

Dr. Mátéffy
polgármester.

Kiadó lakás

Bugyi Antal főjegyzőnek Harucker — útca 29 számú háza (Balázsovits — féle) három szobával, mellék-helyiségekkel, ártézi kúttal, április 24. től haszonbérbe kiadó.

Értesítés.

Kitünő barnaszén kapható métermázsánként 1 frt. 80 krért. — Nagyobb vételvel árengedmény és házhoz szállítatik.

Csepléshez alkalmas kitünő minőségű szénre előjegyzéseket szintén elfogadok.

Deutsch Kárpát

8-1 Bartha János-útca 10.

Egy előszobával, konyhával, kamarával és padlással ellátott

két szobás lakás

I. kerület Rákóczy Ferenc-útca 43. sz. alatt f. év április 24 től kezdődőleg haszonbérbe kiadó.

Bővebb érteitést Tóth László főkönyvelő ad. 5-2.

Kiadó lakás

Tóth Józsa-f. útca I. ker. 35 számú háznál 2 szobás lakás a hozzá tartozókkal kiadó, Értekezni lehet a kórháznál

Alapított 1860-ban

Szentes város legrégibb és legszolidabb ékszerüzlete.

Elsőrangú összeköttetésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy mindent közvetlenül gyárból vásárolva, — arany, ezüst és drágakő ékszeranyagokat és evőeszközöket, gyűrűket, láncokat, órákat és tajték árúkat a Kossuth-téri ev. ref. bérházban levő Ékszerüzletemben a legjutányosabban és a legdivatosabb fazonban szolgálhatom ki t. vevőimnek s vállalom arany és ezüst tárgyak javítását.

Csaknem ötven éve a szentesi piacon levő Ékszerüzletnek látogatása tehát feltétlenül érdekében áll mindenkinek, aki e nemű szükségleteit előnyösen akarja fedezni.

Áram olcsóságáról és árúim izléses voltáról könnyen meggyőződést szerezhet magának egy vásárlással bárki is.

Szentesen, 1907. okt. hó.

26—6

Csillag Armin arany- és ezüstműves.

Fontos

üzemeknek és viszonteladóknak
Legjobb beszerzési forrás kö-
tőkben.

Ajánlunk:

Gazdasági kötöket Koton és Köpper-
ből 40 fill. — 1 30. koronáig.

Klotász kötöket és széles női Klot-
töket 20 fill. — 3-00 kig.

Gyermekempír kötök Köpperből, Klot-
ból lüsterből 15 fill. — 1-00 koronáig, me-
lyek minden nagyságban kaphatók.

Női reformkötöket 120—130 ctm. hossz-
ban 1-29 fill. — 8-00 koronáig mosókélmé,
Klot és lüsterből.

Mindenemű női fehérneműt, mint ingeket,
korzeteket, alsó szoknyákat, alsó nadrágokat
előnyösen beszerezhetni egyedül:

REICH és ADLER, eplitz jB

mech himző, kötény és fehérneműgyárból.

Mintaküldemény körülbelül 50 korona
értékű. Szétküldés bérmentve, utánvétellel.

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁGNÁL.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a

fényképészeti felvételeket

és egyéb fényképészeti munhálatokat folyó 1907.
évi. István király napjától kezdve, a legmodernebb
művészi követelményeknek megfelelőleg felszerelt **UJ**

műtermemben

fogom eszközölm.

Hegedű Vilmos Utóda,
Hegedűs Cecilia

fényképész.

(Weisz-udvar mellett.)

3 db. visítfénykép 1 K. 50 f. | 3 db. nagy mak.-fénykép 6 K
3 db. kab.-fénykép 4 Kor. | 3 db. boudoir , 8 K

Eredeti csomagokban kapható:

Eisler Lajosnál.

Köhögés, rekedtség és
hurut ellen nincs jobb a

**RÉTHY-FÉLE
PEMETEFŰ CUKORKÁNÁL**

Vásárlásnál azonban vigyáz-
zunk és határozottan RÉTHY-
féléit kérjük, mivel sok ha-
szontalan utánzata van.

1 DOBOZ 60 FILLÉR.

Csak RÉTHY-féléit fogadjunk el!

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment. Capsici comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régióznak bizonyított háziész, mely már több
mint 57 év óta legjobb fájdalomcsillapító szerek
bizonyított készvénye, csiszál és meghűtések-
nél, bedörzsölés kőppen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt
vásárlástör óvatossá legyünk és csak olyan
üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” véd-
jeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott do-
bozba van csomagolva. Ára üvegekben K.—50,
K 1.40 és K 2.— és üvegezőlíván minden gyógy-
szertárban kapható. — Forgalmaz: Török József
gyógy-szerésznél, Budapest.

„Richter gyógyszerára az „Arany országból”
Prágában.

Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennap szétküldés.

Az Oblatt-féle

ház kiadó

1908. április 24-ére lehetőleg egészben.

Értekezni lehet Dr. PÉTER ALBERT

ügyvéd úrnál SZENTESEN, vagy a tulaj-

donosnál, BUDAPEST, Vörösmarty-útea

5—5. 6 (Levélileg is.)

Eladó ház.

Néh. Sziávik János IV. t. Sáfrán Mi-
hály utca 31 szám alatt háza szabad
kézből eladó.

Értekezni lehet Dr Vecseri Sán-
dor ügyvéddel.